

Generell info

Personuppgifter

Förnamn: Helena

Efternamn: Ekwall

Titel: Verksamhetschef

Enhet/Verksamhet: Välfärd skola

E-post: helena.ekwall@nacka.se

Mobil: 070431 84 49

Ansvarskod: 51888

Generell information

Projektnamn: Lokal grundlärautbildning i Nacka

Projektstart: hr 24

Projekt slut: vt 26

Framtidsfond: Framtids och utvecklingsfond

Ansökt belopp: 2 742 320 kr

Nämnd/Process ägare: KS

Ansvarig

direktör/direktörer: Einar Fransson

E-post: einar.fransson@nacka.se

Projektledare: Britta Wikman

E-post: britta.wikman@nacka.se

Planering, uppstart och implementering av en lokal grundlärarutbildning i Nacka

Ansökan Framtidsfonder

Bakgrund till utvecklingsinitiativet. Hänvisa vid behov till relevant information/tidigare fattade beslut/pågående projekt.

Utbildning är den främsta förutsättningen för att människor i ett samhälle ska kunna leva ett friskare och lyckligare liv liksom att genom gedigna kunskaper etablera sig på en alltmer kunskapsgrundad arbetsmarknad. Barn- och ungdomsskolan är den i särklass viktigaste förutsättningen för ett lyckligt, bildat, välutbildat och konkurrenskraftigt folk. Den bästa tänkbara bildningen och utbildningen kräver en excellent skolorganisation som äger sin förutsättning i särskilt yrkeskompetenta lärare, som i sin tur alltid är en konsekvens av en klok och genomtänkt lärarutbildning.

Välfärd skola planerar att tillsammans med Luleå Tekniska Universitet (LTU) starta en lokalt förankrad lärarutbildning baserat på det nationella grundlärarprogrammet 4–6, samt inom ämnena NO och MA för grundlärarprogrammet 7-9. Motivet är att den nationella lärarutbildningen är starkt kritiserad för att a) rekryteringen är svag, 2) alltför många avhopp under utbildningstiden, c) de examinerade lärarna är dåligt förberedda för yrket, vilket innebär att en stor andel av dem lämnar yrket i förtid som d) leder till lärarbrist i en omfattning som bör anses som alarmerande för nationen.

Det saknas uppdaterade kunskaper om hur läraryrket ska kunna klara avancerade framtida didaktiska uppgifter som ska vila på vetenskaplig grund (Skollagen Kap I § 5) i kombination med att lärare nu också förväntas producera vetenskapligt grundad kunskap (sk närproducerad kunskap) genom egen skol- och klassrumsforskning.

Skolan och lärarna på denna nyskapande lärarutbildning förväntas bli kostnadsneutralt självförsörjande på kunskap som kan utveckla yrkeskompetensen och därmed på ett säkert sätt ansvara för en kvalificerad grund för barn och ungas utbildning i Nacka kommun. Vi hävdar att en sådan unik verksamhet skulle väcka intresse för kunskapsutveckling i kommunerna i stora delar av Sverige.

Att vara med och starta en lärarutbildning i Nacka kommun är inget som ligger inom Välfärd skolas ordinarie uppdrag utan detta skulle vara av engångskaraktär och skulle inte innebära en kostnad efter genomförande av uppstartsfas och implementering under de två år som projektiden löper. Lärarutbildningen avseende tillstånd och innehåll genomförs i LTU:s regi, från antagning av studenter ht-25 fram till och med examen vt-29, i enlighet med statlig reglering och den finansieringsform som gäller därinom. Välfärd skola kan inte genomföra denna satsning inom den ordinarie driftsbudgeten. Genom att bidra med utveckling av en modell för en nytänkande lärarutbildning med lokal förankring

tar Nacka plats som en stark aktör i utvecklandet av en kunskapsgrundad skolkommun. Samverkan mellan Nacka och LTU är långsiktig.

Utbildning av Nackas barn och unga ger långsiktiga positiva effekter för hela Nacka kommun. Genom att delta och påverka uppstarten av en ny lärarutbildning kan Nacka kommun vara med och skapa värde för alla Nackabor. Utbildningen sätter Nacka på kartan som en kommun med höga ambitioner inom utbildning och studenter kan lockas till Nacka från hela Sverige. Nacka kommun vill vara en kommun i framkant vilket innefattar att vara med och forma framtidens lärarutbildning och lärarkår.

Beskriv vad som konkret ska göras inom ramen för projektet.

För att bygga upp en lokal grundlärarutbildning i Nacka tillsammans med Luleå Tekniska Universitet behöver en projektledare med en projektorganisation etableras. Projektorganisationen ska se till att en lokalt förankrad organisation skapas för genomförande av lärarutbildningens olika delar med särskilt fokus på lärande under den verksamhetsförlagda utbildningen. Ett viktigt mål i lärarutbildningen är att teoretiska studier omsätts till handlande i undervisningspraktiken. Under planeringsfasen ska särskild kompetensutveckling genomföras inom dessa områden för blivande handledare på skolan/skolor där lärarstudenter kommer att erbjudas placering. Välfärd skola har för avsikt att starta upp inom egna verksamheter men ser att alla skolor kan komma att involveras när intresset för utbildningen ökar. Handledare kan komma att finnas på både kommunala och fristående skolor i Nacka kommun.

Projektledaren och projektorganisationen ska vidare utveckla ett nätverk med professioner inom universitet och högskola som bedriver lärarutbildning i Sverige. Nätverket ska knytas till Nacka kommun och utgöra ett bland flera andra viktiga nav för professionsutvecklingen av läraryrket i landet. Upparbetade internationella kontakter med lärosäten utomlands kommer också att ingå i nätverk och referensgrupp för projektet. Välfärd skola står tillsammans med LTU för uppstart och implementering av en lärarutbildning i Nacka för att sedan nå ut till många aktörer. Spridningskonferenser kan anordnas över tid under lärarutbildningens genomförande och bidra med intressant och viktigt erfarenhetsutbyte av nationellt intresse.

Det unika värde som studier på en lokalt förankrad lärarutbildning ger ska lyftas fram i olika mediala kanaler. Marknadsföring innebär också fysiskt deltagande på informationsmöten på skolor, universitet och högskolor, samt särskilt anordnade mässor inför högskolevalet.

Ansökan till framtidsfonden gäller att söka projektmedel för en projektledare med projektorganisation under en begränsad tid på två år (2024–2026). Projektledare och en projektorganisation ska tillsammans med LTU möjliggöra en etablering av en lärarutbildning som genomförs i Nacka kommun. Det handlar om planering, uppstart och implementering av en praktisknära lärarutbildning i Nacka. LTU har idag en egen projektledare som arbetar med att forma konceptet för den lärarutbildning vi avser att samverka kring. LTU:s projektorganisation ska ej behöva finansieras genom denna ansökan. Det finns härutöver även starka statliga incitament som pekar på en vilja att utveckla den svenska lärarutbildningen vilket betyder att det på sikt förhoppningsvis kommer statliga medel som lärosäten, LTU, kan komma att få ta del av. Nacka kommun skulle inte finansiera en projektledare inkl. projektorganisation mer än dessa två år som projekttiden löper. Lärarutbildningen genomförs i sin helhet från antagning av studenter fram till examen i enlighet med statlig reglering för finansiering för drift av högskoleplatser via LTU. Nacka

kommun kommer att ha en framträdande roll i efter det att projektledaren tillsammans med LTU etablerat utbildningen. Nacka kommer då att stå modell och agera förebild för en framgångsrik lokalt förankrad grundlärautbildning. Det kommer inte innebära mer finansiering.

Vi planerar att genomföra vårt projekt enligt följande:

Etapp 1: För att nå fram till målet med att starta en lokalt förankrad lärautbildning i samverkan med LTU ska vi utveckla en infrastruktur för genomförandet av delar av det nationella grundlärautbildningsprogrammet med fokus på den Verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). En kommunikations- och marknadsföringsplan ska tas fram i samverkan med LTU. Arbetet ska ledas av en projektledare med en projektorganisation.

Ett nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyte ska utvecklas med professioner inom universitet och högskola som bedriver lärautbildning i Sverige. Även internationella kontakter ska knytas till nätverket. Kontakt och samverkan med Vercity i Nacka samt fristående aktörer ska utforskas för projektet.

Tidsplan start ht 2024 med en projektorganisation. Antagning höstterminen 2025.

Etapp 2: Etablerandet av en lokal lärautbildning med 10 studenter på grundlärautbildningsprogrammet 4–6 och 10 studenter på grundlärautbildningsprogrammet NO/MA 7–9 med start höstterminen 2025. I samarbete med Luleå Tekniska universitet ska vi utveckla innovativa inslag inom den Verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) och vissa teoretiska moment med speciellt fokus Läraledarskap, Relationell kompetens och Didaktisk kompetens också med pedagogiska verktyg att arbeta med NPF. Utbildningen kommer att utvecklas och inspireras av delar av den så kallade finska modellen där studenterna bland annat genomför utbildningen kollektivt vid en och samma skolenhet/övningskola och där yrkespraktiken bildar grund för avancerad yrkeskompetens.

Vi väljer Saltsjöbadens samskola som bas för lärautbildningen då lärarna där förfogar över forskande och handledande kompetenser. Handledare och VFU kommer sedan att kunna etableras inom hela Nacka kommun, både fristående och kommunala huvudmän kommer att kunna dra nytta av projektet.

Lärautbildningen genomförs i sin helhet enligt framtagna planer och nationell reglering i LTU:s regi.

Lärautbildningen planeras starta höstterminen 2025 med examen vårterminen 2029.

Under piloten:

Följeforskning kopplas till projektet i samverkan med LTU. Nacka kan om medel tilldelas projektet delfinansiera denna forskning. Forskningen skulle följa piloten och studera hur implementeringen sker samt hur denna form av utbildning kan skapa mervärde för studenter, skolor som är med samt samhället runt omkring.

Parallellt med lärautbildningens genomförande etableras en vetenskaplig akademi vars uppgift är att organisera lokal forskning som drivs av lärare under handledning av professor.

Både under och efter lärarutbildningens genomförande: Erfarenheter av projektet sprids inom kommunens olika verksamhetsdelar via kurser, workshops, seminarier, konferenser, texter i syfte att nå målet med en skolkommun på vetenskaplig grund. Erfarenhetsutbyten även med internationella lärosäten.

Beskriv det förväntade resultatet efter genomfört projekt.

Målet är att etablera Nacka som en stark aktör i utvecklandet av en kunskapsgrundad skolkommun där en innovativ och högkvalitativ lärarutbildning står i centrum. Att Nacka kommun har en lärarutbildning som drivs på plats i kommunen är något mycket unikt. Studenter från hela Sverige lockas till Nacka kommun. En lärarutbildning i lokalsamhället Nacka skulle gynna alla Nackas skolor. Utbildningen skulle stärka kompetensförsörjningen och det livslånga lärandet.

Nutida och framtida kompetensförsörjningsbehov av lärare ställer krav på innovativa lösningar vad gäller lärarutbildningens genomförande till form och innehåll.

Beskriv på vilket sätt projektet ger ökad nytta för nackaborna/kunderna/de vi är till för.

Invånarna i Nacka kommun ska vara säkra på att all skolverksamhet i kommunens regi vilar på systematisk kunskapsgrund. En lärarutbildning på plats i Nacka är en del i att garantera framtida lärarkompetensförsörjningen, vilket är en förutsättning för skolor med en hög kvalitet. Både kommunala och fristående skolor ska kunna dra nytta av en lärarutbildning med placering i Nacka kommun.

Att vara med och forma framtidens lärarutbildning är egentligen inte ett kommunalt uppdrag men vi ser att denna pilot skulle sätta Nacka kommun på kartan som en framåtdriven, utvecklingsbenägen och kunskapssökande kommun. Nacka kommer att ligga i framkant. Vi tror att Nackas medborgare skulle vara stolta att kunna säga att det finns en lokal lärarutbildning i kommunen. Det finns även möjlighet för nackabor att söka denna utbildning och på så sätt kunna både studera och bo i Nacka.

På vilket sätt stödjer projektansökan Nackas fyra övergripande mål.

Maximalt värde för skattepengar

Nacka kommun vill vara en kommun i framkant vilket innefattar att vara med och forma framtidens lärarutbildning och lärarkår. Att delta i att etablera en lärarutbildning är ett led i att fortsätta utveckla våra skolor till att vara ledande. Det finns efter projektet en implementerad modell för fortsatt utveckling och drift av en lokalt förankrad lärarutbildning i samarbete med Luleå Tekniska Universitet i enlighet med statlig reglering gällande tillstånd, innehåll och finansiering av högskoleplatser. En modell att också pröva för andra aktörer. Nacka kommer då att agera förebild för en framgångsrik lokalt förankrad grundlärarutbildning.

Bästa utveckling för alla

En lokalt förankrad lärarutbildning med innovativa inslag inom didaktik och den verksamhetsförlagda utbildningen i samverkan med nationellt och internationella lärosäten kommer att generera

betydande mervärden på olika nivåer, främst genom att visa vägen hur en vetenskapligt grundad skolverksamhet stärker kunskapsutveckling hos både elever och lärare. Nacka kommun står som förebild i skolsverige.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Genom att etablera en praktiknära lärarutbildning bidrar Nacka till kompetensförsörjningen av lärare. Skolor som deltar och möjliggör praktik för studenter blir attraktiva arbetsplatser. Det kan därmed bidra till att stärka Nackas skolors varumärke samt fortsatt hög andel legitimerade lärare vilket är en garant för verksamhet av hög kvalitet.

Stark och balanserad tillväxt

Genom att 'utlokalisera' kunskapsutveckling och forskning till den lokala skolverksamheten organiserar kommunen för tillväxt utan att den kommunala administrationen växer.

Kunskapsgrundad verksamhet, processer som skapar systematisk och användbar kunskap, är alltid styrd av tillgänglighet, öppenhet och mångfald. Likaså optimerar sådan verksamhet varje skattekrona genom att man går från gissningar och antaganden till säkert och kunskapsgrundat beslutsfattande och genomförande i verksamheten.